

Til Folketingets Kommunaludvalg

Notat fra en borgergruppe på Samsø

Fra Borgergruppen for en folkeafstemning om Samsø og kommunalreformen skal vi anmode Kommunaludvalget om, at Samsø Kommune kommer på 'netto-listen' over kommuner, hvor der henstår uløste problemer mht. den fremtidige politisk-administrative struktur.

Baggrund

Baggrunden er, at kommunalbestyrelsen på Samsø - senest ved møde d. 7.12.2004 - har indstillet, at øen skal fortsætte som en selvstændig kommunal enhed. Dermed afviste man at følge en opfordring fra de 1.164 personer (34.2 % af vælgerne), som med deres underskrift havde støttet kravet om mere information frem til en folkeafstemning omkring kommunes fremtid. - I øvrigt arrangerede lokalpolitiske og erhvervsmæssige interesser i hast en mod-indsamling til støtte for kommunalbestyrelsen. Den opnåede 650 underskrifter.

En betydelig gruppe borgere på Samsø er utrygge ved situationen og fremtiden, fordi de føler, at deres kommune har undladt at undersøge og informere om konsekvenserne af 1) en sammenlægning med en eller flere andre kommuner, eller 2) at sidde kommunalreformen overhørig og fortsætte, som om intet var hændt. - Kommunalbestyrelsen valgte den sidste løsning på et grundlag, som ikke er fremlagt for borgerne. Vi kender derimod alt for godt Samsø Kommunes vanskeligheder med at fastholde sit folketal på ca. 4.000 indbyggere og dermed sit skattegrundlag. I modstrid med det politiske oplæg til kommunalreformen - og Samsø Kommunes tidligere tilsagn om information - så har borgerne på Samsø ikke været inddraget i processen op til beslutningen om den kommunale fremtid. Det er ikke kun i den kommunale økonomi, det kniber. Som borgere føler vi også, at der er oparbejdet et demokratisk underskud.

Selvstændighedens pris

Som vi er orienteret, vil Samsø Kommune i fremtiden være forpligtet til at købe en lang række ydelser i én eller flere andre kommuner. Dette vil selvsagt blive en meget dyr løsning, som kommunen kun kan klare, hvis den år efter år kan skaffe sig massive, inflationssikre tilskud.

Den kommunale selvstændighed skal med andre ord finansieres af staten, mens den kommunale service for en stor del udføres på konsulentbasis af andre kommuners embedsværk. Med så mange tilskuds-kroner susende ind og ud af øen er det svært at se, hvad der bliver tilbage af den kommunale selvstændighed.

Det er svært at se, hvordan de store pengeoverførsler skal kunne påvirke Samsø infrastruktur i dynamisk retning. I stedet vil kommunen fortsat have svært ved at fastholde sine arbejdspladser - endsige skabe nye - og man vil år efter år blive mere og mere afhængig af tilskud fra storsamfundet. Den selvstændige Samsø Kommune vil blive en konstant bistanidskrævende klient i en ny forvaltnings-struktur, der ellers bygger på større og livskraftige enheder.

...

...

Ved ethvert tilløb til debat om kommunens fremtid har lokalpolitikere og embedsmænd henvist til en særlig Ø-aftale, som skal være indgået med Læsø, Samsø og Ærø. Det præcise indhold og mængden af tilskudskroner, der er knyttet til denne aftale, er ikke formidlet videre til befolkningen. Det forekommer os dog, at de tre øer - bortset fra at de netop er øer og har behov for færgebetjening - er så vidt forskellige, at de i kommunal henseende burde vurderes hver for sig og ikke under ét.

Et frivilligt partnerskab

Over for den fortsatte selvstændigheds stramt fastlagte samarbejde med andre kommuner står en frivillig sammenlægning med én eller flere kommuner til en ny, bæredygtig enhed. Trods sit mere fremtidssikre potentiale er denne mulighed reelt ikke blevet undersøgt og drøftet af kommunalbestyrelsen på Samsø. Dette gælder samtlige de mulige samarbejdspartnere: Århus-, Odder-, Horsens- og Kalundborg kommuner.

Århus – et godt eksempel

Geografisk, demografisk og økonomisk melder Århus - den nuværende amts-hovedstad - sig som en oplagt partner for Samsø i en kommunal fusion.

Samsø er en af Danmarks mindste og fattigste kommuner. Ved en sammenlægning med landets næststørste by ville Samsø blive en del af en bæredygtig kommune med tilstrækkelige økonomiske muskler og en ressource-stærk forvaltning. Hertil kommer storbyens mange muligheder inden for erhverv, uddannelse og kultur. Noget af alt dette kunne måske få en afsmittende effekt på Samsø? Det burde i det mindste undersøges og overvejes.

Sammenfatning

Fra borgergruppens side ønsker vi derfor, at Samsø optages på den såkaldte 'nettoliste' over kommuner, der fortsat har et uafklaret forhold til kommunalreformen.

Set fra Samsø rummer en frivillig kommunal sammenlægning et mere løfterigt perspektiv på øens fremtid end det, der tegner sig ved en fortsat kommunal selvstændighed på konstant overførselsindkomst. På den baggrund skal vi anmode Folketingets Kommunaludvalg om, at Samsø Kommunes placering i den fremtidige forvaltnings-struktur bliver taget op til fornyet vurdering.

På gruppens vegne - tak fordi udvalget tog sig tid til at lytte og læse.

Samsø den 2. marts 2005

Frits Andersen
Agerupgård
Agerup 6
DK-8305 Samsø
Tlf. 8659 3509
e-mail: frits@post3.tele.dk